

PRESS KIT

Gdańskie Centrum Sztuki Współczesnej GCSW

Gdańsk, 8 kwietnia 2026

Zawartość press kitu:

1. Informacja prasowa
2. Nota o instytucji
3. Koncepcja programowa i biogram Dyrektorki
4. Program wystaw 2026
5. Program publiczny i edukacyjny

Materiały wizualne dostępne na życzenie, kontakt do biura prasowego poniżej.

Gdańskie Centrum Sztuki Współczesnej. Miejsce, w którym wolno marzyć.

Gdańsk, 8 kwietnia 2026

8 kwietnia 2026 roku w Gdańsku otwiera się Gdańskie Centrum Sztuki Współczesnej, nowa instytucja sztuki powstała z połączenia CSW Łaźnia i Gdańskiej Galerii Miejskiej. W pięciu lokalizacjach produkuje i prezentuje sztukę współczesną, organizuje wystawy, wydarzenia i kino studyjne. Prowadzi programy edukacyjne, warsztaty dla szkół oraz programy społeczne. Współpracuje z artystami i instytucjami z Polski i zagranicy. Ma być miejscem, które ośmiela artystów i publiczność do wyobrażania sobie świata inaczej.

„Chciałabym budować instytucję sztuki, w której marzenie nie jest dyskwalifikowane jako naiwność, lecz traktowane jako przestrzeń dla wyobraźni, początek sprawczości i jedna z form wspólnego myślenia o świecie.”

Marta Kołacz, dyrektorka GCSW

Pięć miejsc, jedno miasto

GCSW działa w Gdańsku jednocześnie w pięciu lokalizacjach: na Dolnym Mieście, w Nowym Porcie i w trzech przestrzeniach na Głównym Mieście. Każda ma własny program i własną publiczność. Pięć lokalizacji pozwoli prowadzić różne typy działań jednocześnie i kierować je do różnych grup odbiorców. Model instytucji rozproszonej umożliwi realizację kameralnych projektów osadzonych w konkretnym miejscu, ale też łączenie przestrzeni przy większych realizacjach wystawienniczych.

Wszystkie oddziały połączy wspólny bilet w cenie 15 zł, a w piątki wstęp do każdego z nich będzie bezpłatny. Przez cały kwiecień 2026 roku wstęp do wszystkich oddziałów będzie niebiletowany. W weekendy na odwiedzających czeka kawa i bezpłatne publikacje przybliżające historię GGM i Łaźni, instytucji, z których powstało GCSW.

BOA. Biuro Obsługi Artystów

Jedną z najważniejszych nowych inicjatyw GCSW jest BOA, czyli Biuro Obsługi Artystów. To pierwsze takie miejsce w Polsce, adresowane do artystek i artystów działających w Gdańsku. Oferuje konsultacje, pomoc prawną, dostęp do wspólnych zasobów i program mentorski. Jesienią 2026 roku powstanie także „biblioteka materiałów”, w ramach której sprzęt i materiały z zakończonych projektów m. in. wystawienniczych wrócą do obiegu i będą nieodpłatnie dostępne dla twórców.

Program BOA powstał na podstawie badań potrzeb gdańskiego środowiska artystycznego przeprowadzonych w 2025 roku: stąd wiemy, że 71% artystek i artystów nie czuje się reprezentowanych, 67% rzadko lub nigdy nie otrzymuje rzetelnej krytyki swojej pracy, a ponad połowa ma trudność z dotarciem do informacji o możliwościach współpracy z instytucjami. Raport jest dostępny online i będzie stale ewaluowany, aby BOA mogło dynamicznie reagować na zmieniające się potrzeby.

Program 2026. Lokalnie i międzynarodowo

Program GCSW w 2026 roku łączy wystawy, które z różnych stron przyglądają się relacjom między przestrzenią, doświadczeniem, codziennością i wspólnotą. Obecnie prezentowane są „Studiopia 2.0. Wrażliwe dane Antropocenu”, łącząca sztukę i naukę, oraz wystawy Sylwii Jakubowskiej-Szycik i Janusza Bałdygi. W kolejnych miesiącach GCSW pokaże „Z miejsca, w którym stoisz”, wystawę skupioną na praktykach młodego pokolenia artystek i artystów, projekt Moniki Zawadzkiej o Dolnym Mieście, „Modele wspólnoty”, w których przestrzeń instytucji zostanie oddana dzieciom, „Poza nawierzchnią” w Nowym Porcie, a także wystawy Pauliny Semkowicz, Alexisa Pugeta, Andrzeja Trzaski oraz „Operę Bałtycką!” o historii tej instytucji i jej planowanej przemianie.

Program społeczny GCSW obejmie bezpłatne Lekcje Sztuki dla szkół, ale także projekty tworzone wspólnie z mieszkankami i mieszkańcami. Przy ul. Szerokiej kontynuowane będą działania pracowni ceramicznej i program dla seniorów. Na Dolnym Mieście ruszy projekt „Sztuka dzielenia”. W ramach projektu „Ostatnie lato” artyści i badacze zaproszą mieszkańców Nowego Portu do wspólnego myślenia o przyszłości dzielnicy. Po przerwie działalność wznowi również KinoPort, rozwijany jako kino sąsiedzkie oraz przestrzeń dla słow cinema i kina autorskiego.

GCSW partnerem projektu „Języki z wody” w Pawilonie Polskim w Wenecji

Międzynarodowy wymiar działalności GCSW obejmie także partnerstwo przy projekcie „Języki z wody”, prezentowanym w maju 2026 roku w Pawilonie Polskim na 61. Międzynarodowej Wystawie Sztuki La Biennale di Venezia. Jedną z kuratorek wystawy jest Jolanta Woszczenko, od 2008 roku związana z CSW Łaźnia. Projekt rozwija także wątki obecne w pracy nad wideo „Oddychaj” i gdańską wystawą Bogny Burskiej prezentowaną w Łaźni 2. Poszukuje alternatywnych sposobów komunikacji, inspirowanych życiem więcej-niż-ludzkiem i nawiązuje do idei Deaf Gain – rozumienia głuchoty nie jako niepełnosprawności, lecz jako odrębnej kultury i tożsamości.

Miejsce, w którym można zostać

Na początku 2027 roku przy Jaskółczej 1 powstanie nowa strefa wejścia wraz z kawiarnią, zaprojektowana przez Macieja Ryniewicza i Akurat Studio. Przy ul. Szerokiej 37 powstanie punkt kawiarniany, korespondujący z BOA. Planowane kawiarnie są odpowiedzią na potrzeby wyrażone w badaniach publiczności

prowadzonych w 2025 roku: potrzebę wspólnego miejsca, do którego przychodzi się na wystawę, ale także po to, by się spotkać.

LOKALIZACJE

Gdańsk

ul. Jaskółcza 1, Dolne Miasto

ul. Strajku Dokerów 10, Nowy Port

ul. Powroźnicza 13/15, Główne Miasto

ul. Szeroka 37, Główne Miasto

ul. Piwna 27/29, Główne Miasto

W kwietniu 2026 wstęp do wszystkich oddziałów jest wolny.

Strona: www.gcsw.pl

KONTAKT DLA MEDIÓW

Michał Harat

m.harat@gcsw.pl

+48 693 660 004

2 / NOTA O INSTYTUCJI

Gdańskie Centrum Sztuki Współczesnej

Pełna nazwa:	Gdańskie Centrum Sztuki Współczesnej
Skrót:	GCSW
Data otwarcia:	8 kwietnia 2026
Typ:	miejska instytucja kultury
Organ prowadzący:	Miasto Gdańsk
Dyrektorka:	Marta Kołacz
Pracownicy:	47,5 etatu
Poprzedniczki:	CSW Łaźnia i Gdańska Galeria Miejska
Strona:	gcsw.pl

O INSTYTUCJI

Gdańskie Centrum Sztuki Współczesnej to nowa miejska instytucja kultury, która rozpoczęła działalność 8 kwietnia 2026 roku. Powstała z połączenia Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia i Gdańskiej Galerii Miejskiej.

GCSW działa w pięciu lokalizacjach w Gdańsku, w historycznym centrum miasta, na Dolnym Mieście i w Nowym Porcie. Łączna powierzchnia wystawiennicza instytucji wynosi 900 m². Instytucja realizuje program wystaw sztuki współczesnej, program publiczny i edukacyjny, działania społeczne, kino studyjne KinoPort. Współpracuje z artystami i partnerami z Polski i zagranicy.

ODDZIAŁY

Jaskółcza 1, Dolne Miasto

Największa przestrzeń GCSW i centrum organizacyjne instytucji. Realizowane są tu duże projekty wystawiennicze, działania edukacyjne i programy społeczne. Powierzchnia wystawiennicza: 335 m².

Powroźnicza 13/15, Główne Miasto

Przestrzeń wystawiennicza w centrum miasta, z widokiem na Motławę. Powierzchnia wystawiennicza: ok. 200 m².

Piwna 27/29, Główne Miasto

Project room, przestrzeń eksperymentu i debiutów. Powierzchnia wystawiennicza: ok. 70 m².

Szeroka 34/35, Główne Miasto

Galeria z zapleczem warsztatowym i piecem ceramicznym. Przestrzeń BOA. Biura Obsługi Artystów i miejsce współpracy ze środowiskiem artystycznym. Powierzchnia wystawiennicza: ok. 180 m².

Strajku Dokerów 10, Nowy Port

Budynek z wnętrzami zaprojektowanymi przez Jacka Dominiczaka, łączący wystawy, edukację, bibliotekę i kino studyjne KinoPort. Przestrzeń projektów osadzonych w kontekście dzielnicy. Powierzchnia wystawiennicza: 161 m².

MISJA I WIZJA

W pięciu lokalizacjach Gdańskie GCSW produkuje, prezentuje i wspiera sztukę współczesną. Poszerza dostęp do uczestnictwa i wzmacnia widoczność zróżnicowanych praktyk artystycznych. Rozwija relacje między artystami, publicznością i miastem, działając na rzecz zróżnicowanego obiegu sztuki.

GCSW poszerza dostęp do sztuki współczesnej, tworząc warunki, w których można ją współtworzyć i mieć w niej swój głos.

DZIEDZICTWO

GCSW powstało na fundamencie dwóch ważnych gdańskich instytucji sztuki. Przejmuje dorobek CSW Łaźnia, instytucji rozwijającej od lat program wystaw, działań społecznych i współpracy międzynarodowej, oraz Gdańskiej Galerii Miejskiej, która budowała dialog między lokalnym środowiskiem artystycznym a szerszym obiegiem sztuki współczesnej.

3/ TEKST PROGRAMOWY

Instytucja jako dobro wspólne, albo: wolny rynek marzeń

(fragment programu kadencyjnego na lata 2026-2029)

To, co później wydaje się oczywiste, na początku jest decyzją podejmowaną bez gwarancji powodzenia. GCSW powstaje w warunkach, które nie sprzyjają łatwym początkom. W grudniu 2025 roku otrzymaliśmy pięć budynków i nazwę. Instytucję musimy zbudować wspólnie.

Maria Janion pisała o potrzebie tworzenia „wolnego rynku idei”, w którym może ujawniać się wielość języków opisu rzeczywistości. Taki rynek wymaga pracy i gotowości na konflikt. Otwiera możliwość wyłaniania się alternatywnych prądów w kulturze oraz ujawniania się głosów, które dotąd pozostawały niesłyszane.

Instytucje kultury decydują, przez swój program, zaproszenia i zaniechania, które głosy wybrzmiają, a które ucichną. Gdańskie Centrum Sztuki Współczesnej wyłania się w decyzjach o tym, co można uznać za wspólne.

— *Marta Kołacz*

BIOGRAM DYREKTORKI

Marta Kołacz Dyrektorka Gdańskiego Centrum Sztuki Współczesnej

Kuratorka i wykładowczyni, historyczka i krytyczka designu, animatorka kultury. Od 8 kwietnia 2026 roku stoi na czele Gdańskiego Centrum Sztuki Współczesnej (GCSW) nowej miejskiej instytucji powstałej z połączenia CSW Łaźnia i Gdańskiej Galerii Miejskiej. Funkcję dyrektorki CSW Łaźnia objęła w październiku 2024 roku. Wcześniej kuratorka programowa Oddziału Sztuki Nowoczesnej Muzeum Narodowego w Gdańsku, kuratorka Centrum Sztuki Współczesnej Znaki Czasu w Toruniu, w tym m.in. adresowanego do młodych artystów PRZEprojektu (wspólnie z Piotrem Lisowskim) czy poświęconego polskiemu projektowaniu Festiwalu Architektury i Wzornictwa TORMIAR (wspólnie z Cezarym Lisowskim). Autorka licznych wystaw, projektów z zakresu edukacji i partycypacji kulturalnej. W przeszłości związana m.in. ze Stowarzyszeniem Bydgoskie Przedmieście, Stowarzyszeniem Sztuka Cię Szuka, Fundacją Win-Win. Autorka i redaktorka publikacji i artykułów dotyczących współczesnej architektury i designu. Wykładowczyni w Zakładzie Historii i Teorii Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Program wystawienniczy GCSW 2026

Studiotopia 2.0. Wrażliwe dane Antropocenu

13 marca – 24 maja 2026 | ul. Jaskółcza 1

Kuratorka: Agnieszka Kulazińska

Osoby artystyczne i naukowe: Justyna Górowska i Thomas Heinis, Adrien Lucca i Colas Schretter / Marko Ilić / Aiman Raza, Cezar Mocan i Barry O'Sullivan, Sikau / Pubalova (Lea Luka Sikau i Denisa Pubalova) i Felipe Lombó, Karolina Sobeca i Agnieszka Szostok / Michał Piasecki, Fanny Soriano i Kalliopi Ioumpa, Miguel Teodoro i George Zittis, Territorial Agency (John Palmesino i Ann-Sofi Rönnskog) i Alexander Damianos

Wystawa prezentuje efekty międzynarodowych rezydencji realizowanych w ramach programu Kreatywna Europa, w których artyści i naukowcy pracowali w parach nad wspólnymi projektami. Punktem wyjścia są konkretne obszary badań m.in. ekosystemy o wysokiej bioróżnorodności czy rozwój technologii środowiskowych oraz pytanie o to, jak je komunikować bez upraszczania ich złożoności.

Zamiast przekładać dane naukowe na ilustrację, projekty budują wspólne języki pracy na styku obrazu, modelu, eksperymentu i instalacji. Widz nie otrzymuje tu gotowych interpretacji, lecz styka się z procesami, które dopiero się formują. Wystawa pokazuje, jak wiedza może powstawać w relacji jako coś, co nie jest ani wyłącznie naukowe, ani wyłącznie artystyczne. Projekt prezentowany jest równocześnie w instytucjach w Europie, m.in. w Brukseli, Mediolanie i podczas Ars Electronica w Linzu.

Dom schron / Znikanie | Sylwia Jakubowska-Szycik

do 17 maja 2026 | ul. Szeroka 37

Kuratorka: Grażyna Tomaszewska

Wystawa dotyczy domu rozumianego nie jako stabilna przestrzeń, lecz jako forma warunkowej ochrony. Sylwia Jakubowska-Szycik pracuje z meblami, książkami i notatnikami. Przedmiotami codziennego użytku, które zostały naruszone, ale nie zniszczone. Ich powierzchnia jest perforowana, fragmenty struktury znikają, a zapis ulega przerwaniu.

Ingerencja artystki nie prowadzi do całkowitego zniszczenia, lecz do częściowego ukrycia. W wielu pracach widz widzi tylko fragmenty, reszta pozostaje niedostępna. To doświadczenie braku i nieczytelności jest kluczowe: to, co znika, nie znika całkowicie, lecz zostaje zabezpieczone przed pełnym ujawnieniem. Wystawa pokazuje znikanie jako strategię ochrony, a nie wyłącznie utraty.

Sylwia Jakubowska-Szycik (ur. 1974, Lublin) rzeźbiarka i artystka instalacji, mieszka i pracuje w Gdańsku. Ukończyła Wydział Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych

w Gdańsku, gdzie prowadzi pracownię rysunku. W swojej praktyce posługuje się rzeźbą, instalacją, tkaniną i rysunkiem, często sięgając po materiały z odzysku i przedmioty codziennego użytku, którym nadaje nowy kontekst i znaczenie. Kluczowym tematem jej twórczości jest dom: jako schronienie, jako miejsce tożsamości i jako przestrzeń napięcia między tym, co ujawnione, a tym, co ukryte.

Kierunek zwiedzania | Janusz Bałdyga

27 lutego – 29 maja 2026 | ul. Powroźnicza 13/15

Kurator: Jacek Sosnowski

Wystawa prezentuje wybór wideoperformansów i dokumentacji działań Janusza Bałdygi oraz najnowszą realizację „System kontroli tłumy”. Punktem wyjścia jest sposób, w jaki instytucje organizują doświadczenie widza poprzez architekturę, oznaczenia i wyznaczone ścieżki zwiedzania. Bałdyga traktuje te mechanizmy nie jako tło, lecz jako właściwy materiał pracy.

W przestrzeni galerii pojawia się układ zbudowany z elementów znanych z przestrzeni publicznych: taśm, słupków, znaków i barier, który kieruje ruchem i ogranicza swobodę poruszania się. Widz zostaje wprowadzony w sytuację, w której musi zdecydować: podążać wyznaczoną trasą czy ją przekroczyć. Ta prosta czynność, zatrzymanie się, obejście przeszkody, zmiana kierunku, staje się kluczowa. Wystawa pokazuje, że sposób oglądania nie jest neutralny, lecz kształtowany przez system reguł, które zwykle pozostają niewidoczne.

Janusz Bałdyga (ur. 1950) - jeden z pionierów polskiego performance i sztuki instalacji. Absolwent i wieloletni wykładowca Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Od końca lat 70. buduje praktykę opartą na minimalnym geście i precyzji materiału. Jego prace były pokazywane na międzynarodowych festiwalach performance i w instytucjach w Polsce i za granicą. Mieszka i pracuje w Warszawie.

WIELKIE WSPOMNIENIE | Iga Niewiadomska

Kuratorka: Aleksandra Migdał

Do 5 maja 2026

Wystawa Igi Niewiadomskiej skupia się na zredukowanych formach, w których wspomnienia przybierają postać sterylnej esencji. W gipsowych reliefach i obiektach ze sklejki Iga Niewiadomska upycha zakamuflowane przeżycia wewnętrzne. Urywkowość czy pozorne niedopracowanie obiektów i wideo stają się wizualnym echem nieudolnie zapisanych w pamięci chwil.

Wystawa jest kuratorowana przez Aleksandrę Migdał i realizowana w ramach Nagrody Specjalnej Gdańskiej Galerii Miejskiej w konkursie Najlepszych Dyplomów Artystycznych 2025.

Iga Niewiadomska – urodzona w 1994 roku w Węgrowie, mieszka i pracuje w Warszawie. Zajmuje się płaskorzeźbą, rysunkiem, wideo i performance. W swojej twórczości posługuje się zredukowanym gestem, a jej prace często przyjmują surową i poetycką formę. Tworząc obiekty poszukuje elegancji w biednych materiałach i wyrafinowania w niedoskonałościach. Absolwentka Międzywydziałowej Pracowni Działań Mirosława Bałki i Katarzyny Krakowiak-Bałki. Dyplom magisterski zrealizowała z wyróżnieniem w pracowni Wojciecha Bąkowskiego na ASP w Warszawie.

Laureatka Nagrody Gdańskiej Galerii Miejskiej i Nagrody Specjalnej Omena Art Foundation w 16. edycji konkursu Najlepszych Dyplomów Artystycznych 2025. Laureatka Nagrody Głównej w konkursie Upcoming 2024. Uczestniczka wystaw indywidualnych i licznych wystaw oraz działań zbiorowych, m.in. w Starak Family Foundation, na festiwalu FRINGE, Crash Club Projects, w Galerii Labirynt i MSN nad Wisłą.

Poza nawierzchnią

22 maja – 30 sierpnia 2026 | ul. Strajku Dokerów 10, Nowy Port

Kuratorki: Aneta Lehmann, Natalia Budnik

Osoby artystyczne: Michalina Bigaj, Natalia Budnik, Aleksandra Cacha, CENTRALA (Małgorzata Kuciewicz i Simone De Iacobis), Piotr Jurek, Mateusz Salwa, SLA (Stig L. Andersson, Kristoffer Holm Pedersen, Cecilie Overgaard Rasmussen), Marta Urbańska

Wystawa koncentruje się na tym, w jaki sposób w mieście kształtowana jest przyroda. Punktem wyjścia jest nawierzchnia, czyli to, po czym się poruszamy i na czym się zatrzymujemy. Bruk, asfalt, gleba czy woda wyznaczają dostęp i kierunek ruchu oraz wpływają na to, jak korzystamy z przestrzeni.

W budynku w Nowym Porcie pojawią się realizacje, które zmieniają warunki odbioru zamiast przedstawiać krajobraz. Prace wprowadzają ruch powietrza, zapach i zmienne światło, przez co odbiór przestrzeni staje się zależny od sytuacji i czasu. Punktem odniesienia jest podejście duńskiego studia SLA, które traktuje przyrodę jako element infrastruktury miasta. Ich praktyka obejmuje projektowanie środowiska w skali codziennego życia, od mikroklimatu po gospodarkę wodną i sposób użytkowania przestrzeni publicznych.

Wystawa obejmie również przestrzeń przed wejściem do galerii. Stół Piotra Jurka będzie przeznaczony do wspólnego używania i spotkania. Zwiedzanie nie ograniczy się do oglądania obiektów. Widz będzie poruszać się między pracami i sprawdzać, jak zmieniają one warunki przebywania w przestrzeni.

Z miejsca, w którym stoisz

29 maja – 13 września 2026 | ul. Piwna 27/29 + ul. Szeroka 34/35

Kuratorka: Gabriela Warzycka-Tutak

Osoby artystyczne: Anna Bąk, Zuzanna Bartoszek, Przemysław Branias, Maja Demska, Antonina Guguła, Igor Kubik, Marianna Marszałkowska, Mikołaj Moskal i inni

Wystawa młodego pokolenia artystek i artystów zostanie rozpisana na dwie przestrzenie: dawną kawiarnię Marysińska przy ul. Szerokiej, modernistyczne wnętrze z lat 60., niegdyś miejsce codziennych spotkań, oraz kameralny project room przy ul. Piwnej. Obie lokalizacje wprowadzą różne warunki odbioru i różne sposoby bycia w przestrzeni.

Punktem wyjścia będzie codzienność rozumiana jako pole uważnej obserwacji. Gest, chwila i sytuacje, które zwykle pozostają niezauważone, staną się materiałem prac. Każda z nich będzie wychodzić z konkretnego doświadczenia: osobistego, społecznego lub przestrzennego. To, co zobaczy widz, będzie zależę od miejsca, w którym stoi, oraz od tego, na co zdecyduje się zwrócić uwagę.

Żniwa smutku | Alexis Puget

czerwiec – sierpień 2026 | ul. Jaskółcza 1

Kuratorka: Oriana Radziuk

Puget analizuje estetyczne trendy mediów społecznościowych jako archiwa nastrojów i zbiorowych fantazji, sposoby w jakie użytkownicy sieci redefiniują rzeczywistość przez obrazy romantyzujące i mitologizujące codzienność. Równolegle bada zjawiska meteorologiczne i tradycję zbierania bursztynu po sztormach. Figura zaklinacza burz, zaczerpnięta z kina postać kontrolująca pogodę, staje się tu metaforą internauty, który nawigując treścią przejmując kontrolę nad pogodą polityczną i emocjonalną. Na instalacje Pugeta składają się zapomniane przedmioty i ubrania, obiekty-rekwizyty jakby z planu opuszczonego filmu, a obok wideo nagrane nad Bałtykiem o świcie, we współpracy ze zbieraczką bursztynu. Kultura cyfrowa spotyka lokalny pejzaż i jego mitologie.

Alexis Puget (ur. 2000, Paryż) mieszka i pracuje między Francją a Niemcami, studio w Artagon Pantin. Studiował w Haute École des Arts du Rhin w Strasburgu i Staatliche Hochschule für Gestaltung w Karlsruhe. Jego praktyka wyrasta z długotrwałych badań terenowych i internetowych: archiwizuje miejsca, społeczności i narracje z pogranicza przestrzeni fizycznej i cyfrowej. Dwukrotnie przebywał na rezydencji w CSW Łaźni w Gdańsku. Wystawiał m.in. w Paryżu, Berlinie, Wenecji, Bazylei, Luksemburgu i Poznaniu. Stypendysta Fondation des Artistes (2025) i DRAC Grand-Est (2025).

Modele wspólnoty

27 czerwca – 30 września 2026 | ul. Jaskółcza 1

Kuratorki: Aneta Lehmann, Izabela Wieczorek

Projekt przestrzeni: Bud Cud (Mateusz Adamczyk i Agata Woźniczka)

W 1968 roku Palle Nielsen zamienił Moderna Museet w Sztokholmie w plac zabaw. Oddanie muzealnej przestrzeni dzieciom było gestem podważającym trzy fundamenty instytucji: neutralność białego sześcianu, kontrolę nad sposobem odbioru oraz przekonanie, że uczestnictwo ma jedną właściwą formę.

Nowa wystawa w GCSW podejmuje ten gest i przenosi go do Gdańska, odwołując się do doświadczenia życia w Falowcu – najdłuższym budynku mieszkalnym w Polsce, zamieszkanym przez kilka tysięcy osób. Centralnym elementem ekspozycji jest Wspinaczkowiec, przestrzenna struktura inspirowana Falowcem, zaprojektowana jako miejsce wspólnego użytkowania, po którym można się poruszać i które można eksplorować na różne sposoby. Towarzyszą mu inne formy przestrzenne, takie jak Przedproże i Plac Wolności, które podobnie jak przestrzeń wystawy, nie narzucają jednego sposobu użycia ani jednej ścieżki poruszania się.

W „Modelach Wspólnoty” dziecko nie jest traktowane jako przyszły odbiorca instytucji, którego należy przygotować do uczestnictwa, lecz jako pełnoprawny użytkownik działający na własnych zasadach. To założenie wykracza poza program dla najmłodszych i staje się pytaniem o funkcjonowanie instytucji jako takiej. Co dzieje się z przestrzenią, gdy przestaje organizować odbiór, a zaczyna umożliwiać działanie? I czy instytucja sztuki jest na to gotowa?

Opera Bałtycka!

3 lipca – 20 września 2026 | ul. Powróźnicza 13/15

Kuratorzy: Klaudiusz Grabowski, Andrzej Zagrobelny

Opera Bałtycka od 1945 roku kształtuje życie muzyczne Pomorza, ale także funkcjonuje jako konkretna forma przestrzenna, związana z budynkiem i jego możliwościami. Przez dekady była miejscem spektakli, pracy artystów i spotkania z publicznością, a jednocześnie strukturą, która wyznaczała sposób działania instytucji.

Wystawa wychodzi od tej historii, ale jej głównym punktem jest moment zmiany. Zestawia istniejący gmach z projektami jego przekształceń oraz koncepcją nowej siedziby. To sytuacja przejścia, w której przeszłość nie jest zamknięta, a przyszłość nie jest jeszcze określona. Pytanie nie dotyczy wyłącznie formy architektonicznej, lecz tego, jak opera ma funkcjonować dalej i jaką rolę ma pełnić w mieście.

Kulisy jeziora | Paulina Semkowicz

16 października 2026 – 3 stycznia 2027 | ul. Piwna 27/29 + ul. Szeroka 34/35

Kuratorka: Małgorzata Wesołowska

Punkt wyjścia jest bardzo konkretny: Suwalszczyzna latem, polodowcowe jeziora, szosa Sejny–Suwałki, woda obmywająca rozgrzane ciało. Paulina Semkowicz od lat maluje wodę i płynne organiczne formy w wielkoformatowych pracach ściennych i obrazach na tkaninie, pokazywanych w tym roku m.in. w Forum Stadtpark w Grazu, Spiritvessel w Gironie i galerii Vin Vin w Wiedniu. Małgorzata Wesołowska patrzy na ten sam obszar od innej strony: od lat bada społeczny i demograficzny wymiar infrastruktury turystycznej korytarza suwalskiego, rozrost nabrzeży i punktów widokowych. Wystawa zestawia malarską wizję Suwalszczyzny z komentarzem dotyczącym kulturowych form organizowania tego krajobrazu. Inspirowane teatrem kulisowym powierzchnie budują iluzję perspektywy polodowcowego pejzażu, od idylli ku jej pęknięciu.

Paulina Semkowicz (ur. 1980, Kraków) artystka wizualna, mieszka i pracuje w Wiedniu. Ukończyła malarstwo na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (dyplom z wyróżnieniem, 2006) oraz scenografię w tej samej uczelni (2013), studiowała także na Faculdade de Belas Artes Uniwersytetu w Porto. Jej praktyka wyrasta z malarstwa i scenografii teatralnej — tworzy wielkoformatowe prace ścienne i obrazy na tkaninie, w których przestrzeń staje się aktywnym scenariuszem. Wystawiała m.in. w Galerii Laetitia Gorsy w Lipsku, Belvedere 21 w Wiedniu, Austriackim Forum Kultury w Warszawie i Galerii Presença w Porto.

Andrzej Trzaska

23 października – 20 grudnia 2026 | ul. Powróżnicza 13/15

Kuratorzy: Aleksandra Trzaska, Andrzej Zagrobelny

Wystawa poświęcona Andrzejowi Trzasce, artyście, który przez dekady łączył malarstwo, rysunek i ceramikę z projektowaniem przedmiotów codziennego użytku. Jego twórczość rozwijała się między pracownią a produkcją, na styku sztuki i rzemiosła, w bezpośrednim związku z miejscem i jego materialnością.

Na wystawie zostaną pokazane zarówno unikatowe prace ceramiczne, jak i projekty realizowane dla Spółdzielni „Przyjaźń”: patery, talerze, wazony i elementy dekoracyjne o charakterystycznych organicznych formach i intensywnej kolorystyce szklaw. Towarzyszyć im będą realizacje powstające w środowisku Kadyn oraz materiały archiwalne: fotografie, szkice i wypowiedzi artysty.

Andrzej Trzaska (1935, Warszawa - 2019, Gdańsk) - malarz, rysownik i ceramik. Studiował we Wrocławiu i w Gdańsku, związany z pracownią prof. Hanny Żuławskiej i środowiskiem Kadyn. W latach 1961–1966 był kierownikiem artystycznym Spółdzielni „Przyjaźń”, gdzie projektował ceramikę użytkową. Autor realizacji architektonicznych, m.in. dla Domu Technika NOT w Gdańsku. W stanie wojennym internowany w Strzebielinku, gdzie stworzył ponad 400 portretów współwięźniów.

Dolne, obecne! | Monika Zawadzka

listopad 2026 | ul. Jaskółcza 1

Kuratorcki: Aneta Lehmann, Katarzyna Lewandowska

Kilka lat badań architektonicznej tożsamości Dolnego Miasta zakończonych wystawą. Jej poszczególne elementy prowadzą przez różne poziomy percepcji miejskiej struktury od detalu architektonicznego, przez fasadę i pierzeję, po urbanistyczny plan dzielnicy. Wiedza ujawnia się tu przez materię, skalę i ruch ciał odbiorców, nie przez opis.

Monika Zawadzka (ur. 1969) architektka, urbanistka i antropolożka kulturowa. Ukończyła architekturę na Politechnice Gdańskiej oraz antropologię kulturową na Uniwersytecie Warszawskim. Związana z Akademią Sztuk Pięknych w Gdańsku, gdzie prowadzi studio projektowe Miasto i Architektura oraz kursy antropologii miejsca i rzeczy. Zajmuje się fenomenem miasta europejskiego, jego atmosferą, przestrzeniami publicznymi, fasadami i ulicą jako miejscem codziennego życia. Badała i rysowała miasta od Wilna i Rygi po Sztambuł, Lizbona, Odessę i Barcelonę.

5 / PROGRAM SPOŁECZNY I EDUKACYJNY

GCSW prowadzi program społeczny i edukacyjny w pięciu lokalizacjach instytucji oraz w przestrzeni Nowego Portu i Dolnego Miasta.

Lekcje sztuki

Bezpłatne zajęcia dla szkół realizowane w przestrzeniach wystaw. Program obejmuje oprowadzania i warsztaty dostosowane do wieku uczestników. Punktem wyjścia są aktualne wystawy oraz wybrane zagadnienia sztuki współczesnej. Lekcje realizowane są we wszystkich oddziałach instytucji.

Bardzo ważne książki na ten czas

Kuratorka: Katarzyna Lewandowska

Cykl spotkań z autorkami i autorami książek dotyczących współczesnych zjawisk społecznych i politycznych od konfliktów zbrojnych i kryzysu ekologicznego po sprawy bliskie codziennemu doświadczeniu mieszkańców. Rozmowy prowadzone są w otwartej atmosferze i przystępnym języku.

O sztuce współczesnej się rozmawia

Cykl spotkań w formule otwartego seminarium, rozmowy o ideach, pojęciach i teoriach, które pojawiają się w języku sztuki współczesnej, rzadko trafiając poza obieg specjalistyczny. Celem jest swoboda w kontakcie ze sztuką, nie znajomość jej słownika.

Dolne Miasto czytane

Cykl spotkań, warsztatów, spacerów i dyskusji poświęcony architekturze i urbanistyce Dolnego Miasta. Jak przestrzeń kształtuje codzienność? Co z historii dzielnicy jest wciąż widoczne, a co zniknęło? Cykl skierowany do mieszkańców i wszystkich, którzy chcą uważniej patrzeć na to miejsce.

Ostatnie lato w Nowym Porcie

Kuratorka: Iza Wieczorek

Projekt artystyczny i społeczny towarzyszący Nowemu Portowi w momencie rozpoczynających się przekształceń urbanistycznych. Realizowany we współpracy z mieszkańcami dzielnicy pyta – co tracimy, co możemy ocalić, co możemy zaprojektować na nowo?

Sztuka dzielenia

Kuratorka: Katarzyna Lewandowska

Projekt łączący cykl wykładów i spotkań z twórcami i aktywistami, dla których sztuka jest narzędziem zmiany społecznej, z Jadłodzielnią i miejscem sąsiedzkiego spotkania.

KinoPort

Kino studyjne działające w oddziale przy ul. Strajku Dokerów w Nowym Porcie. Program łączy repertuar studyjny z działaniami wystawienniczymi i artystycznymi GCSW poprzez pokazy filmowe, cykle tematyczne, spotkania z twórcami. Kino sąsiedzkie oraz przestrzeń dla słów 16alac i kina autorskiego.

Audioprzewodnik po budynku przy ul. Strajku Dokerów

W maju 2026 dla gości odwiedzających GCSW w Nowym Porcie dostępny będzie audioprzewodnik, którego narratorem jest prof. Jacek Dominiczak architekt i autor projektu wnętrza budynku z 2012 roku. Opowieść o budynku od zewnątrz i od środka: o jego historii, dawnej funkcji i decyzjach projektowych. Przewodnik będzie dostępny na nośnikach w instytucji oraz online.

BOA. Biuro Obsługi Artystów

Koordynatorki: Maria Sasin, Małgorzata Dawidowska

Biuro Obsługi Artystów otwiera się razem z GCSW przy ul. Szerokiej 34/35. Jego forma będzie wypracowywana stopniowo, przez testowanie konkretnych rozwiązań we współpracy ze środowiskiem.

BOA jest skierowane do profesjonalnych twórczyń i twórców działających w Gdańsku, niezależnie od medium i etapu kariery. W pierwszym etapie zapewni dostęp do informacji o rezydencjach, open call i stypendiach, konsultacje wniosków, wsparcie prawne oraz przestrzeń do spotkań. W kolejnych miesiącach dołączą konsultacje kuratorskie, wizyty studyjne i „biblioteka materiałów”, w której użytkownicy będą współdzielić i redystrybuować materiały, budując sieć współpracy opartą na zasadach zrównoważonego obiegu zasobów.

GAPS. Gdańsk. Artyści. Przestrzeń. Sztuka.

Baza danych dokumentująca realizacje artystyczne w przestrzeni Gdańska, odziedziczona po CSW Łażnia. Rozwijana jako narzędzie dla mieszkańców, kuratorów i badaczy spoza miasta. W 2026 roku prace nad bazą połączone zostaną z wystawą Andrzeja Trzaski przy ul. Powroźniczej.

Dostępność

GCSW projektuje program i przestrzeń z myślą o osobach o różnych potrzebach. Teksty kuratorskie dostępne są w brajlu, opisy wystaw przygotowywane w standardzie ETR, podczas wernisaży i wybranych oprowadzań i wydarzeń obecni będą tłumacze PJM. Dostępność jest warunkiem planowania programu.

W 2026 roku realizujemy projekt „Projektowanie Uniwersalne Kultury”, w ramach którego planowany jest remont, zwiększający dostępność budynku w Nowym Porcie oraz działania dostępnościowe do wszystkich wystaw GCSW.

Tożsamość wizualna

GCSW otwiera się nie jako instytucja gotowa, lecz jako instytucja w budowie. Tożsamość Gdańskiego Centrum Sztuki Współczesnej będzie rozwijana równoległe z programem instytucji. Powstaje w wyniku połączenia dwóch instytucji i odpowiada na ich różne historie, skale działania oraz publiczności.

W pierwszym etapie identyfikacja funkcjonuje jako system otwarty, oparty na nakładających się warstwach wizualnych i komunikacyjnych poprzednich identyfikacji. Równoległe prowadzony będzie projekt badawczy, którego celem jest wypracowanie spójnego języka instytucji działającej w pięciu lokalizacjach.